Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0335

Sõjaväeline liikuvus

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2025. aasta resolutsioon sõjaväelise liikuvuse kohta (2025/2090(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle VI ja XVI jaotist,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle V jaotist,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrust (EL) 2024/1679, milles käsitletakse liidu suuniseid üleeuroopalise transpordivõrgu arendamise kohta ning millega muudetakse määrusi (EL) 2021/1153 ja (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1315/2013[1],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrust (EL) 2021/1153, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1316/2013 ja (EL) nr 283/2014[2],

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi, eelkõige 26. juuni 2025. aasta, 6. märtsi 2025. aasta, 21. ja 22. märtsi 2024. aasta, 14. ja 15. detsembri 2023. aasta, 29. ja 30. juuni 2023. aasta, 15. detsembri 2022. aasta ning 30. ja 31. mai 2022. aasta järeldusi,

– võttes arvesse nõukogu järeldusi, eelkõige 6. detsembri 2024. aasta, 18. novembri 2024. aasta, 13. juuni 2024. aasta, 27. mai 2024. aasta, 24. oktoobri 2023. aasta, 24. jaanuari 2022. aasta ja 22. jaanuari 2018. aasta järeldusi,

---

1 ELT L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj.
2 ELT L 249, 14.7.2021, lk 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. novembri 2017. aasta ühisteatist „Sõjaväelise liikuvuse parandamine Euroopa Liidus“ (JOIN(2017)0041),

– võttes arvesse komisjoni 10. augusti 2021. aasta rakendusmäärust (EL) 2021/1328, millega kehtestatakse taristunõuded kahesuguse kasutusega taristu teatavate kategooriatega seotud meetmete suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/1153[3],

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 24. septembri 2021. aasta ühisaruannet sõjaväelise liikuvuse tegevuskava rakendamise kohta 2020. aasta oktoobrist 2021. aasta septembrini (JOIN(2021)0026),

– võttes arvesse dokumenti „Julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegiline kompass Euroopa Liidule, kes kaitseb oma kodanikke, väärtusi ja huve ning toetab rahvusvahelist rahu ja julgeolekut“, mille nõukogu võttis vastu 21. märtsil 2022,

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. novembri 2022. aasta ühisteatist „Sõjaväelise liikuvuse tegevuskava 2.0“ (JOIN(2022)0048),

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 13. novembri 2023. aasta ühisaruannet sõjaväelise liikuvuse tegevuskava 2.0 rakendamise kohta 2022. aasta novembrist 2023. aasta oktoobrini (JOIN(2023)0037),

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 28. mai 2025. aasta ühisteatist Musta mere piirkonda käsitleva Euroopa Liidu strateegilise lähenemisviisi kohta (JOIN(2025)0135),

– võttes arvesse Euroopa Komisjoni toetavat uuringut kliimamuutustega kohanemise ja piiriüleste investeeringute vajaduse kohta TEN-T võrgu rajamiseks, mis avaldati 2024. aastal,

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 20. märtsi 2025. aasta ühisaruannet sõjaväelise liikuvuse tegevuskava 2.0 rakendamise kohta (JOIN(2025)0011),

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 19. märtsi 2025. aasta ühisteatist pealkirjaga „Ühine valge raamat Euroopa kaitse tuleviku kohta“ (JOIN(2025)0120),

---

[3] ELT L 288, 11.8.2021, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj.

– võttes arvesse dokumendi „Sõjaväelise liikuvusega seotud sõjalised vajadused ELi piires ja väljaspool ELi“ muudetud II lisa, mille nõukogu võttis vastu 18. märtsil 2025 (ST 6728/25 ADD1),

– võttes arvesse Euroopa Kaitseagentuuri 2022., 2023. ja 2024. aasta aruandeid ning 2018. aasta märtsi ja 26. jaanuari 2024. aasta aruandeid sõjaväelise liikuvuse kohta,

– võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 5. veebruari 2025. aasta eriaruannet 04/2025 „ELi sõjaväeline liikuvus – kavandamisega seotud puuduste ja takistuste tõttu ei ole täiskäiku saavutatud“,

– võttes arvesse Sauli Niinistö 30. oktoobri 2024. aasta aruannet „Ühiselt turvalisem – Euroopa tsiviil- ja sõjalise valmisoleku tugevdamine“,

– võttes arvesse Bulgaaria, Tšehhi, Eesti, Soome, Ungari, Islandi, Läti, Leedu, Norra, Poola, Rumeenia ja Slovakkia transpordiministrite 27. mai 2025. aasta avaldust sõjaväelise liikuvuse kohta,

– võttes arvesse 10. juuni 2025. aasta kümnendat eduaruannet ELi nõukogu ja NATO nõukogu poolt 6. detsembril 2016 ja 5. detsembril 2018 heaks kiidetud ühiste ettepanekute rakendamise kohta,

– võttes arvesse 11. juulil 2023 Vilniuses toimunud Põhja-Atlandi Nõukogu kohtumisel osalenud NATO riigipeade ja valitsusjuhtide Vilniuse tippkohtumise kommünikeed ning 10. juulil 2024 Washingtonis toimunud NATO Põhja-Atlandi Nõukogu kohtumisel osalenud NATO riigipeade ja valitsusjuhtide Washingtoni tippkohtumise deklaratsiooni,

– võttes arvesse kolme ühisdeklaratsiooni ELi ja NATO koostöö kohta, millele Euroopa Ülemkogu eesistuja ja komisjoni president ning NATO peasekretär kirjutasid alla vastavalt 10. jaanuaril 2023, 5. detsembril 2018 ja 6. detsembril 2016,

– võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2025. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse rahastamisvahend „Euroopa julgeolekumeetmed (SAFE) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks“ (COM(2025)0122),

– võttes arvesse komisjoni 1. aprilli 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) 2021/1058 ja (EL) 2021/1056 seoses erimeetmetega strateegiliste probleemide lahendamiseks vahehindamise raames (COM(2025)0123),

– võttes arvesse komisjoni 22. aprilli 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) 2021/694, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697,

(EL) 2021/1153, (EL) 2023/1525 ja (EL) 2024/795, et stimuleerida kava „ReArm Europe“ rakendamise eesmärgil kaitseotstarbelisi investeeringuid ELi eelarvest (COM(2025)0188),

– võttes arvesse oma 2. aprilli 2025. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2024. aasta aruande kohta[4],

– võttes arvesse oma 12. märtsi 2025. aasta resolutsiooni, mis käsitleb valget raamatut Euroopa kaitse tuleviku kohta[5],

– võttes arvesse oma 17. jaanuari 2024. aasta resolutsiooni tervikliku Euroopa sadamastrateegia loomise kohta[6],

– võttes arvesse oma 5. mai 2022. aasta resolutsiooni Ukrainas toimuva Venemaa ebaseadusliku agressioonisõja mõju kohta ELi transpordi- ja turismisektorile[7],

– võttes arvesse oma 7. juuli 2021. aasta resolutsiooni ELi ja NATO koostöö kohta Atlandi-üleste suhete valdkonnas[8],

– võttes arvesse oma 11. detsembri 2018. aasta resolutsiooni sõjaväelise liikuvuse kohta[9],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsekomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni ühisarutelusid vastavalt kodukorra artiklile 59,

– võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsekomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A10-0242/2025),

A. arvestades, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on juhtinud taas tähelepanu sõjaväelisele liikuvusele, rõhutades tungivat vajadust hõlbustada vägede, varustuse ja varade kiiret piiriülest liikumist kogu ELis, et tugevdada heidutust ja kaitset;

B. arvestades, et ebastabiilsus ja vahelduvad geopoliitilised kriisid maailma eri piirkondades nõuavad, et EL ja selle liikmesriigid oleksid koostöös NATOga valmis reageerima võimalikele agressiooniaktidele või eri liiki kriisidele kõigil oma välispiiridel;

C. arvestades, et liikmesriigid, kellel on ühine välispiir Venemaa või Valgevenega, samuti Ukrainaga piirnevad liikmesriigid, kes kogevad

---

4 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0058.
5 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0034.
6 ELT C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj.
7 ELT C 465, 6.12.2022, lk 164.
8 ELT C 99, 1.3.2022, lk 105.
9 ELT C 388, 13.11.2020, lk 22.

Venemaa tungimist oma õhuruumi, on otseses julgeolekuohus, eriti kuna lääne julgeolekuteenistused on hoiatanud, et Venemaa võib ELi lähiajal rünnata;

D. arvestades, et sõjaväeline liikuvus on Euroopa ühise julgeoleku ja kaitse oluline tegur ning et ELi 2023. aasta võimete arendamise prioriteetides iseloomustati seda kui kriitilise tähtsusega tegurit;

E. arvestades, et sõjalise liikuvuse vastupanuvõimest, heidutusest ja kiirusest Euroopas on saanud üks Euroopa kaitse usaldusväärsuse olulisi eeltingimusi; arvestades, et sõjaväeline liikuvus ELis tugevdab märkimisväärselt kõigi 27 liikmesriigi julgeolekut ja vastupanuvõimet, sealhulgas elutähtsa taristu vastu suunatud üha sagenevate sabotaažiaktide ja hübriidohtude suurenemise vastu, tingimusel et suudetakse täielikult selle potentsiaali ära kasutada;

F. arvestades, et on vaja teha märkimisväärseid jõupingutusi, et parandada piirkondlikke transpordiühendusi ja tõhustada üleeuroopalist võrku, mis ühendab ELi riike Soomest ja Balti riikidest põhjas kuni Pürenee poolsaareni lõunas; arvestades, et sidusa sõjaväelise liikuvuse taristu arendamine neljas ELi prioriteetses sõjaväelise liikuvuse koridoris oleks oluline vägede ja sõjalise varustuse lühikese etteteatamisajaga ulatuslikuks mobiliseerimiseks ja tarnimiseks raudteel, maanteel, veeteedel, merel ja õhus, kui see on vajalik, tagades samal ajal selle taristu kahesuguse kasutuse, et säilitada oluliste tsiviilotstarbeliste tarneahelate toimimine;

G. arvestades, et sõjaväeline liikuvus on ELi ja NATO koostöö prioriteet ning peab kooskõlastatud lähenemisviisi abil võimaldama liitlasvägede liikumist nii rahu, kriisi kui ka sõja ajal; arvestades, et koostalitlusvõime suurendamine nii ELis, koos NATOga kui ka selliste partneritega nagu Ukraina on kollektiivkaitse jaoks ülioluline; arvestades, et ELi ja NATO partnerluse strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on vaja tugevat eestvedamist ja koordineeritud juhtimist, et muuta tehniline koostöö ühiseks strateegiliseks visiooniks, tugevdades seeläbi liikuvust kui ühtekuuluvuse ja kollektiivse julgeoleku vahendit;

H. arvestades, et alalisel struktureeritud koostööl (PESCO) on keskne roll ELi kaitsevõime suurendamisel ja ühtlustamisel, vähendades liidu sõltuvust strateegilistest võimalditest, nagu sõjaväeline liikuvus;

I. arvestades, et EL töötab selle nimel, et edendada ühendatust piirkondlike partnerite ja kandidaatriikidega;

J. arvestades, et ELi kaitsesektori tööstusbaasi iseloomustavad mitmed haavatavused, sealhulgas liigne sõltuvus ELi-välisest impordist, killustatud tootmine ja tarnimine, alarahastamine ja piiratud tootmisvõimsus; arvestades, et Euroopa majandusjulgeoleku strateegias rõhutatakse, kui oluline on vähendada strateegilist

sõltuvust ning kaitsta elutähtsaid tehnoloogiaid ja varasid, et kindlustada ELi suveräänsust ja konkurentsivõimet;

K. arvestades, et Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2025. aasta järeldustes rõhutati, et liit peab muutuma suveräänsemaks, võtma oma kaitse eest suurema vastutuse ning olema paremini ette valmistatud tegutsema ja tulema iseseisvalt toime vahetute ja tulevaste väljakutsete ja ohtudega, kinnitades seega vajadust vähendada välissõltuvust ning tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi;

L. arvestades, et nõukogu poolt 27. mail 2025 vastu võetud Euroopa julgeolekumeetmete (SAFE) algatusega nähakse ette kuni 150 miljardi euro suurune toetus ühishangetele, tööstusvõimsuse suurendamisele ja kaitseotstarbelisele tootmisele ELis, luues seeläbi strateegilise võimaluse viia ellu Euroopa eelistamise põhimõtet ja tagada, et ELi vahendite abil pigem tugevdatakse Euroopa tööstust, mitte ei suurendata välissõltuvust;

M. arvestades, et instrumendil Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks ühishangete kaudu[10] (EDIRPA) ja ELi Euroopa kaitsetööstuse programmil (EDIP) võib olla oluline roll sõjaväelise liikuvuse seisukohast oluliste uuenduslike tehnoloogiate ja võimete arendamise toetamisel; rõhutab, et EDIPi, EDIRPA, Euroopa ühendamise rahastu ja muude ELi rahastamisvahendite koostoimet tuleks täielikult ära kasutada, et tugevdada transporditaristu vastupanuvõimet ja suurendada ELi üldist suutlikkust tagada kiire ja turvaline sõjaline liikumine;

N. arvestades, et usaldusväärne investeeringute taustauuring aitab kaasa ELi majandusjulgeolekule, kaitseb elutähtsat taristut ja tehnoloogiat vaenulike omandamiste eest ning täiendab tööstuspoliitikat, mille eesmärk on edendada Euroopa autonoomiat ja tehnoloogilist juhtpositsiooni; arvestades, et liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringuid käsitleva määruse (EL) 2019/452[11] läbivaatamine on peamine vahend ELi julgeoleku, avaliku korra ja strateegiliste huvide kaitsmiseks;

O. arvestades, et Euroopa Parlament võttis vastu oma seisukoha kavandatava määruse kohta[12], rõhutades, et kõigilt liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad kehtestaksid julgeoleku või avaliku korra

---

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. oktoobri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2418, millega luuakse instrument Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks ühishangete kaudu (EDIRPA) (ELT L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/452, millega luuakse liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik (ELT L 79 I, 21.3.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

12 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0102.

kaalutlustel välisinvesteeringute taustauuringumehhanismi, ning et riiklike süsteemide vahel on vaja suuremat ühtlustamist, et tegeleda strateegiliste sõltuvuste ning esilekerkivate tehnoloogia- ja taristupõhiste haavatavustega;

P. arvestades, et vaatamata viimastel aastatel tehtud märkimisväärsetele edusammudele sõjaväelise liikuvuse suurendamisel, tänu sõjaväelise liikuvuse tegevuskavas 2.0 sätestatud meetmete rakendamisele, on endiselt märkimisväärseid regulatiivseid, haldus- ja finantstõkkeid ning kitsaskohti ja taristuga seotud takistusi;

Q. arvestades, et kiiresti on vaja intensiivistada koordineeritud ja integreeritud jõupingutusi ELi, NATO ja liikmesriikide tasandil, et suurendada ressursse ja kõrvaldada need füüsilised, õiguslikud ja regulatiivsed tõkked;

R. arvestades, et siseauditid ja hiljutised kogemused näitavad, et ELi sõjaväelise liikuvuse poliitikas esineb suuri puudusi, sest kui rünnakule reageerimiseks on vaja sõjavarustust üle piiri viia, võib bürokraatia ja ebapiisava taristu tõttu tekkida selles rohkem kui kuu aega kestev viivitus;

S. arvestades, et paljud Euroopa transpordimarsruudid sõjaväesõidukitele praegu veel ei sobi; arvestades, et tankidel on keelatud teatavatesse liikmesriikidesse siseneda, sest need ületavad riigis kehtivaid massipiiranguid, ning konvoisid on peatatud sildadel, mis ei ole selliste veoste jaoks mõeldud, mis rõhutab tungivat vajadust ajakohastada põhitaristut, nagu raudteed, maanteed, tunnelid ja sillad, et need vastaksid sõjalistele standarditele;

T. arvestades, et investeeringud olemasoleva kahesuguse kasutusega õhu-, raudtee-, maantee- ja veetaristu parandamisse toovad ka rahu ajal märkimisväärset kasu kogukondadele ja ettevõtjatele, samuti reisijate- ja kaubaveosüsteemidele ning aitavad kaasa transpordi süsinikuheite vähendamisele, üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) väljakujundamisele, elanikkonnakaitse suutlikkusele ja ühtse turu tugevdamisele;

U. arvestades, et veoettevõtjatel on sõjaväelises liikuvuses oluline roll; arvestades, et ühtlustamata menetlused põhjustavad siiski sageli tõsiseid viivitusi vedudel ja piiriüleste lubade väljastamisel;

Reageerimine muutuvatele geopoliitilistele oludele

1. rõhutab sõjaväelise liikuvuse tähtsust Euroopa julgeoleku ja kaitse jaoks; rõhutab, et ELi strateegiliste puuduste kõrvaldamine ning vajadus tõhusama sõjaväelise liikuvuse järele on seoses Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõjaga muutunud veelgi pakilisemaks;

2. väljendab heameelt selle üle, et EL ja liikmesriigid püüavad asjakohaste ELi poliitikameetmete ja ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) ning NATO raames märkimisväärselt suurendada oma kaitsevalmidust, vähendada strateegilist sõltuvust, tegeleda võimete puudujääkidega ning tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi; väljendab heameelt ELi ja NATO koostöö üle sõjaväelise liikuvuse suurendamisel; on siiski seisukohal, et on saabunud aeg, mil ELi ja NATO ühiste eesmärkide täitmisel tuleb hakata kiiresti reaalseid edusamme tegema;

3. tunnustab Ukraina toetamiseks tehtavaid ühiseid jõupingutusi; nõuab, et võetaks süstemaatiliselt õppust Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast, sealhulgas sõjaväelise liikuvuse valdkonnas, tuginedes eelkõige Ukraina relvajõudude kogemustele, samuti riiklikest ja rahvusvahelistest õppustest; rõhutab, kui oluline on tagada logistilised ettenägematute logistikaolukordade lahendamine ja varuplaneerimine ning teha kindlaks nõrgad ja puuduvad ühendused; rõhutab, kui oluline on varajane ja tõhus koordineerimine strateegiliste partneritega, eelkõige NATOga;

4. rõhutab, et Venemaa kujutab endast märkimisväärset ohtu Euroopa Liidu julgeolekule ning et äärmiselt oluline on arendada välja võimekus lähetada kiiresti vägesid ja sõjalisi võimeid ELi idapiirile;

5. rõhutab strateegilist vajadust investeeringute järele kõigis liikmesriikides, mis jäävad nelja ELi prioriteetse sõjaväelise liikuvuse koridori piirkonda – põhjakoridor, idakoridor, lõuna-keskkoridor ja põhja-keskkoridor –, kuna tõhustatud ja tõhus sõjaväeline liikuvus on kõigi liikmesriikide ja kõigi Euroopa kodanike julgeoleku jaoks hädavajalik;

6. rõhutab, et suurem sõjaväeline liikuvus tugevdab ELi ÜJKPd ning selle missioone ja operatsioone; nõuab, et EL ja liikmesriigid võtaksid vastu ühise visiooni selle kohta, kuidas edendada oma sõjaväelise liikuvuse meetmeid, ning sõnastaksid konkreetsed väljundnäitajad, mis tuleks integreerida ELi strateegilisse kompassi; nõuab tungivalt konkreetset valmisolekut sõjaväeliseks liikuvuseks, minnes üle terviklikule lähenemisviisile sõjalise logistika suhtes, mis hõlmaks elementidena elutähtsa taristu turvalisust, transpordisõlmi, hooldust, ladustamist, tankimist, remonti ja laskemoona;

7. rõhutab, et sõjaväeline liikuvus ei piirdu vägede, relvade ja varustuse liikumisega, vaid puudutab ka humanitaarabi ja solidaarsusmeetmeid; rõhutab, et sõjaväelise liikuvuse toetamine võib tuua märkimisväärset kasu ka kodanikele, sest võime sõjaväge kiiresti siirda võib hõlbustada arsti- ja humanitaarabi kiiremat kohaletoimetamist ning taristu parandamist loodusõnnetuste, pandeemiate või muude kriiside korral; rõhutab, et ELi investeeringud sõjaväelise liikuvuse taristusse peaksid tooma

kohalikele kogukondadele käegakatsutavat kasu, nagu teede, sildade ja ühenduvuse ajakohastamine, suurendades seeläbi kohalikku vastupanuvõimet, töökohtade loomist ja üldsuse toetust Euroopa julgeoleku tegevuskavale;

Finantsküsimuste lahendamine

8. rõhutab, et kekselt hallatavat ja sihtotstarbelist ELi transpordi rahastamisvahendit, nagu seda on Euroopa ühendamise rahastu, tuleb järgmises mitmeaastases finantsraamistikus kindlasti jätkata, kuna see on sõjaväelise liikuvuse kindla rahastamise peamine allikas, ning selle transpordi üldeelarvet tuleb märkimisväärselt suurendada; väljendab seetõttu heameelt ettepaneku üle suurendada järgmises mitmeaastases finantsraamistikus sõjaväelise liikuvuse eelarvet, millega eraldataks Euroopa ühendamise rahastust aastateks 2028–2034 transpordile üle 50 miljardi euro, sealhulgas üle 17 miljardi euro sõjaväelisele liikuvusele;

9. tuletab meelde, et nõukogu kärpis 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus Euroopa Parlamendi ja komisjoni seisukohaga võrreldes enneolematu 75 % võrra, ning rõhutab, et selline olukord ei tohi korduda; rõhutab, et Venemaa täiemahulise sissetungi tõttu Ukrainasse tuli sõjaväelise liikuvuse eelarvevahendite kasutamine koondada perioodi algusesse ning kogu eelarve oli 2024. aasta alguseks täielikult ära kasutatud; nõuab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus sõjaväelisele liikuvusele eraldatud vahendeid suurendataks märkimisväärselt, et viia need kooskõlla hinnanguliselt vähemalt 100 miljardi euro suuruse investeerimisvajadusega, et tegeleda 500 kriitilise punktiga ELis, mis vajavad kiiret ajakohastamist[13];

10. rõhutab mainitu investeerimisvajadust ja Draghi aruandes esitatud soovitusi arvesse võttes, kui oluline on järgnevatel läbirääkimistel mitmeaastase finantsraamistiku üldise ülemmäära üle säilitada vähemalt märgitud 17 miljardi euro suurune summa, kaitstes samal ajal TEN-T saavutamiseks ette nähtud eraldist; rõhutab, et nõukogu ei tohi teha ühtegi ettepanekut selle rahastamise vähendamiseks, ning on veendunud, et nende vahendite suunamist sõjaväelisse liikuvusse tuleb tähelepanelikult jälgida;

11. rõhutab vajadust edendada tulemuslikult liikmesriikidevahelist koostööd ja koordineerimist piiriüleste ja suuremahuliste transpordiprojektide ning kahesuguse kasutusega taristu kasutuselevõtu valdkonnas, et võimaldada vägede, varustuse ja

---

13 Komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 16. oktoobri 2025. aasta ühisteatis „Hoidmaks rahu – 2030. aasta kaitsevalmiduse tegevuskava“ (JOIN(2025)0027)

sõjaliste vahendite kiiret ja tõhusat ulatuslikku mobiliseerimist ja liikumist kogu ELis;

12. kordab, et sõjaväelise liikuvuse algatused ja rahastamine ei tohiks takistada aruka, vastupidava, koostalitlusvõimelise, vähese süsinikuheitega ja kestliku TEN-T lõpuleviimisega seotud meetmete üldist rakendamist; tuletab meelde eesmärki ehitada TEN-T põhivõrk valmis 2030. aastaks, sealhulgas võtta kasutusele Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem (ERTMS), ning laiendatud põhivõrk 2040. aastaks;

13. rõhutab, et piiriüleste transporditaristu projektide õigeaegne lõpuleviimine TEN-T võrgus on hädavajalik eesmärk tõhusate kahesuguse kasutusega ja sõjaväelise liikuvuse eesmärkide saavutamiseks Euroopas; tuletab meelde, et vastavalt TEN-T koordinaatorite 2024. aasta aprilli seisukohale on TEN-T põhivõrgu ja laiendatud põhivõrgu lõpuleviimiseks vaja järgmise 15 aasta jooksul kokku 845 miljardit eurot investeeringuid ning et ainuüksi suurima ELi lisaväärtusega projektide puhul on ülejäänud investeeritav summa hinnanguliselt vähemalt 210 miljardit eurot;

14. tuletab meelde, et sõjaväelise liikuvuse jaoks üliolulistе suurte transporditaristu projektide elluviimine nõuab võetavate meetmete laadi tõttu pikaajalist rahastamist;

15. toonitab vajadust ühtlustada ja lihtsustada järgmises mitmeaastases finantsraamistikus menetlusi kahesuguse kasutusega taristuprojektide rahastamiseks Euroopa ühendamise rahastu sõjaväelise liikuvuse raamistikus;

16. väljendab heameelt Euroopa Investeerimispanga (EIP) stardilaenude üle kahesuguse kasutusega taristuprojektidesse investeerimiseks, et suurendada sõjaväelist liikuvust; nõuab EIP jätkuvat osalemist muude kahesuguse kasutusega taristuprojektide ja võimekuste rahastamises;

17. soovitab uurida võimalusi täiendavate rahastamismehhanismide, näiteks kaitse-, julgeoleku- ja vastupanuvõime panga väljatöötamiseks, et rahuldada julgeoleku, kaitse ja vastupanuvõime rahastamisvajadusi;

18. tuletab meelde, et liikmesriigid võivad kasutada praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames kättesaadavaid maksimaalseid rahalisi vahendeid, sealhulgas hiljuti kehtestatud meetmeid Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi vahendite ümberjaotamiseks, ning suunata taaste- ja vastupidavusrahastu kasutamata vahendid kiiresti ümber kaitseinvesteeringutesse, sealhulgas kahesuguse kasutusega taristusse ja mobiilsetesse varadesse, et edendada sõjaväelist liikuvust, sealhulgas sõjaväelise liikuvuse vastumeetmeid;

19. nõuab kinnitust, et Euroopa kaitsetööstuse programmi, Euroopa Kaitsefondi, SAFE-programmi sihtotstarbelisi eelarveid ning kaitsevalmiduse koondpaketi ja muude ELi kaitsealgatuste raames vastu võetud meetmeid saab kasutada selleks, et toetada nii füüsilise kui ka digitaalse kahesuguse kasutusega taristu laiendamist ja ajakohastamist ning kaitsevõime, sealhulgas sõjaväelise liikuvuse ühiseid prognoositavaid hankeid, et tugevdada tõelist Euroopa kaitsekoostöö liitu;

Takistuste kõrvaldamine seoses sõjaväelise liikuvusega ning suund nn sõjalise Schengeni ala poole

20. kordab oma nõudmist luua nn sõjaline Schengeni ala ja julgustab komisjoni esitama viivitamata tegevuskava selle eesmärgi saavutamiseks;

21. kordab oma sügavat muret, et praegu on sõjaväelises liikuvuses puudu reageerimisvõimest ja tõhususest, kuna seda takistavad regulatiivne ja menetluslik keerukus ning puudulik ühtlustamine, mille tulemuseks on aeglane koordineerimine ja ajakadu;

22. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama sõjaväelise liikuvuse suhtes kogu ühiskonda hõlmavat lähenemisviisi, kaasates sellesse kõik asjaomased sidusrühmad, sealhulgas avaliku, era- ja tsiviilsektori, ning teavitades ja selgitades võetud meetmeid;

23. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid täidaksid kiiremas korras ja täielikult 2024. aasta sõjaväelise liikuvuse lubaduse raames võetud 13 kohustust, keskendudes investeeringutele transporditaristusse ja transpordivahenditesse, õigusnormide ühtlustamisele, piiriülese liikumise lubade menetluse kiirendamisele ning ÜJKP ning ELi ja NATO koostöö tõhustamisele;

24. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks edasiste meetmete kavandamisel horisontaalset lähenemisviisi, ühtlustades ja lihtsustades eeskirju ja menetlusi, et kiiresti integreerida ja koordineerida ELi lähenemisviisi sõjaväelise liikuvuse kõigi olemasolevate haldus-, diplomaatiliste, logistiliste ja taristutõkete kõrvaldamiseks;

25. nõuab, et loodaks Euroopa digitaalne ühtne kontaktpunkt sõjavarustuse piiriülese liikumise lubade väljastamiseks, sealhulgas kodifitseeritud prioriteetide süsteem ja NATOga jagatud andmebaas;

26. rõhutab vajadust ühtlustada keerukaid, pikki ja üksteisest erinevaid riiklikke eeskirju ja menetlusi; nõuab, et tulevases sõjaväelise liikuvuse paketis tehtaks ettepanek lihtsustatud, ühtlustatud, ühtsete ja digiteeritud menetluste kehtestamise kohta kõigi transpordiliikide puhul, sealhulgas tolli, ohtlike kaupade veo, ebastandardsete veoste, diplomaatilise tollivormistuse ja identsete lubade kasutamise kohta,

näiteks piiriülese liikumise lubade (bids/credits) ja ELi/NATO tollivormi 302 puhul, mida peaksid tunnustama ja kasutama kõik liikmesriigid; nõuab lisaks sõjaväelise tollisüsteemi väljatöötamist, et olemasolevate ELi projektide, nagu turvalise digitaalse sõjaväelise liikuvuse süsteemi puhul saaks digitaliseerida tolliformaalsused ning vähendada halduskoormust ja -kulusid;

27. rõhutab, kui oluline on kõrvaldada haldustõkked ja taristualased takistused, millega seisavad silmitsi ettevõtjad, kes käitavad sõjaväelise varustuse ja kraanade ebastandardseid maanteeveoseid elutähtsa taristu projektide jaoks; nõuab seetõttu ebastandardsete maanteevedude reeglite edasist ühtlustamist käimasoleva massi ja mõõtmete direktiivi läbivaatamise raames;

28. rõhutab, et sõjariskikindlustuse pakkumine suure riskiga logistikateenuse osutajatele võib olla ettevõtetele stiimuliks, kuna see aitab tegevusriske maandada;

29. rõhutab, et menetluste ühtlustamine ja tõhus koostalitlusvõime tugevdavad liikmesriikidevahelist vastastikust usaldust ja edendab piiriülest ühendatust;

30. väljendab heameelt kaitsevalmiduse koondpaketis ja eelseisvas 2025. aasta sõjaväelist liikuvust käsitlevas ühisteatises kavandatava õigus- ja haldusraamistike lihtsustamise eesmärgi üle ning nõuab selle kiiret jõustumist ja elluviimist;

Kriisiraamistik

31. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks kriisiolukordi käsitleva õigus- ja tegevusraamistiku, milles oleks selgelt eristatud vähemalt kolme etappi, näiteks „rahuaeg“, „kriisietapp“ ja „sõjaaeg“, ning mis sisaldaks reegleid iga etapi kohta, et tagada relvajõudude koostalitlusvõime ja eelisjuurdepääs transpordirajatistele, -võrkudele ja -vahenditele ning sõjaväelaste ja varustuse sujuv liikumine sõjaväekoridorides ja nende vahel; palub, et selles raamistikus esitataks nn talituspidevuse olukordade ja varulahenduste selged määratlused, et tagada sõjalise transpordi järjepidevus häirete korral, ning suunised liikmesriikidele, kuidas volitada erinevaid julgeoleku tagajaid jälgima ja kaitsma elutähtsat taristut;

32. loodab, et tulevase õigusraamistikuga luuakse tõhus ja selge kommunikatsiooni- ja koordineerimissüsteem sõjaliste ja avaliku sektori asutuste, sealhulgas NATO vahel, et vahetada teadmisvajaduse alusel teavet ka taristu- ja transpordiettevõtjatega, kes on kvalifitseeritud osutama sõjalisi logistikateenuseid, et suurendada igas etapis kõigi võrkude vastupanuvõimet; märgib koostöö puudumist ja piiratud teabevahetust eelkõige sadamakäitajate ja sõjalise võimsuse või kaitsevõime suurendamises osalejate vahel; mõistab teabejagamistavade tundlikku iseloomu,

eriti välisomandis olevate Euroopa sadamavaldajate puhul; rõhutab siiski, et konkreetseks teabevahetuseks on vaja usaldusväärset ja turvalist kanalit;

33. juhib tähelepanu sellise otsustusmehhanismi loomise vajadusele, mis võimaldaks riigipeadel ja valitsusjuhtidel võtta kriisi- ja sõjaetapis viivitamata meetmeid;

34. kutsub komisjoni üles looma sõjaväelise liikuvuse rakkerühma, kuhu kuuluvad kõigi pädevate ELi organite esindajad, et ühtlustada horisontaalselt kõigi sõjaväelist liikuvust käsitlevate algatuste ettevalmistamist, rakendamist ja seiret, ning nõuab samal ajal riiklike kontaktpunktide määramist, et parandada sõjaväelise liikuvuse üldist juhtimist ja koordineerimist;

35. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks kõigis sõjaväelise liikuvuse valdkonna tulevastes algatustes arvesse kõiki Euroopa Kontrollikoja soovitusi juhtimise kohta;

36. tunnistab transporditöötajate otsustavat rolli sõjaväelises liikuvuses ja tarneahelate hõlbustamisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema tööjõupuudusega, investeerima transporditöötajatesse, parandama töötingimusi, koolitusvõimalusi, et anda töötajatele sõjaväelise liikuvuse jaoks vajalikud oskused, ja sektori atraktiivsust;

Kahesuguse kasutusega taristu parandamine ja uue ehitamine

37. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu kinnitas neli prioriteetset sõjaväelise liikuvuse koridori ELis lühikese etteteatamisajaga ja suuremahuliste liikumiste jaoks, mis loodi koostöös NATOga, ning et praeguseks on kindlaks määratud 500 kriitilist punkti, mida on vaja kiiresti ajakohastada; toonitab, et üle 94 % nendest koridoridest on osa üleeuroopalisest transpordivõrgust, rõhutades tugevat koostoimet tsiviil- ja sõjalise taristu vahel; nõuab kõnealuste sõjaväelise liikuvuse koridoride väljaehitamiseks vajalike rahaliste vajaduste täpset hindamist;

38. rõhutab vajadust kiirendada transporditaristu arendamist ning tõhustada selle elutähtsate komponentide füüsilist ja küberkaitset neljas prioriteetses sõjaväelise liikuvuse koridoris;

39. rõhutab, et nõrgimatel ühendustel ja kitsaskohtadel on järelmõju tervete koridoride ja transpordivõrgu kui terviku toimimisele ja tulemuslikule talitluspidevusele; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles eraldama piisavalt vahendeid hästi ühendatud sõjaväelise liikuvuse võrgustiku tagamiseks, sealhulgas olemasoleva taristu hoolduse, ajakohastamise ja koostalitlusvõime parandamiseks;

40. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hindama vajadust määrata iga prioriteetse sõjaväelise liikuvuse koridori lõpuleviimise jaoks spetsiaalne Euroopa koordinaator, kes oleks sõjaväelise liikuvuse rakkerühma liige;

41. tuletab meelde, et sõjaväelise liikuvuse olulise osa moodustab ka liikuvuse vastane taristu, sealhulgas kahesuguse kasutusega takistused, kindlustused ja kiire kasutuselevõtu süsteemid piiri- ja territoriaalse kaitse tugevdamiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles põhjalikult ja koordineeritult kavandama ja ette valmistama liikuvuse vastast taristut sõjaväelise liikuvuse neljas prioriteetses koridoris, seades esikohale ida- ja põhjakoridorid;

42. tuletab meelde, et raudteed on maismaa liikuvussüsteemi selgroog, mille kaudu transporditakse suurtes kogustes ülemõõdulisi, raskeid ja ohtlikke sõjalisi vahendeid; rõhutab, et esmatähtsaks tuleks pidada koheseid ja lühiajalisi lahendusi, nagu sõjaväelaste piiriülese liikumisega seotud halduskoormuse kaotamine; kutsub komisjon üles tagama ulatuslikuma suutlikkuse suurendamise, eelkõige transpordisõlmedes ja põhialadel kooskõlas nelja prioriteetse sõjaväelise liikuvuse koridoriga;

43. rõhutab raudtee koostalitlusvõime olulist rolli tegevuse sujuva toimimise tagamiseks kõigis liikmesriikides; väljendab sügavat muret jätkuvate puuduste pärast raudtee koostalitlusvõimes, mis on tingitud erinevatest rööpmelaiustest ELis, näiteks Balti riikides, Soomes ja Pürenee poolsaarel, mis mõjutab vägede, varustuse ja sõjaliste vahendite piiriülest liikumist ning muudab maanteetranspordi möödapääsmatuks; palub komisjonil jätkata tegelemist erinevate probleemidega, mis takistavad sujuvat raudteeliiklust kogu ELis, muu hulgas ERTMSi ja digitaalse automaatse ühendamise (DAC) aeglane kasutuselevõtt ning erinevad rööpmelaiused; tuletab meelde TEN-T määruse nõuet, et asjaomased liikmesriigid esitaksid 2026. aasta juuliks oma kavad oma raudteevõrgu üleminekuks Euroopa standardsele rööpmelaiusele; väljendab seoses sellega heameelt Rail Baltica projekti üle, mis ühendab Balti riigid ELi raudteevõrguga, kohandades vastavalt oma rööpmelaiusi; on seisukohal, et selline projekt on strateegilise tähtsusega nii tsiviilotstarbelise kui ka sõjaväelise liikuvuse jaoks, kuna pakub koostalitlusvõimelisi, kestlikke ja suure läbilaskevõimega raudteeühendusi kogu ELi idatiival;

44. märgib, et tsiviilraudtee läbilaskevõime suurendamiseks olulised digitehnoloogiad, nagu ERTMS ja DAC, on olulised ka sõjaväelise liikuvuse jaoks ning neid tuleks täiustada; hoiatab, et Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem (ERTMS) töötati välja teistsuguses geostrateegilises olukorras, ning nõuab selle töökindluse ja küberturvalisuse alase vastupanuvõime hindamist; rõhutab, et võttes arvesse võrgu sõltuvust raadiotehnoloogiast, tooks mis tahes võrguühenduse katkemine segamise või muude tegurite tõttu kaasa

raudteeliikluse viivitamatu peatumise; nõuab samalaadset hindamist tulevast raudtee mobiilsidesüsteemi (FRMCS) arendamise raames;

45. märgib, et maantee- ja raudteeühendused sadamate ja kaubaterminalide võrkudega on sageli keskse tähtsusega, et hõlbustada nn viimase kilomeetri läbimist sõjalise varustuse vajalikesse piirkondadesse vedamisel, ning seetõttu on neil oluline roll sõjaväelise liikuvuse edukuses; tuletab meelde, et kõiki maanteetranspordi strateegilisi punkte, nagu parkimisrajatised, tanklad ja autopesulad, tuleks kiiresti ajakohastada, et tulla hädaolukorras toime suure hulga sõjaväe transpordiüksuste ja töötajatega; nõuab seetõttu, et investeeringud nelja prioriteetse sõjaväelise liikuvuse koridori peamistesse maanteetaristutesse peaksid kuuluma prioriteetide hulka, et hõlbustada sõjaväelist liikuvust võimalikult mõjusalt;

46. nõuab ühtlustatud Euroopa raamistikku, mis hõlbustaks volitatud tsiviilteenuseosutajate, näiteks ebaharilikke maanteetransporditeenuseid osutavate konvoide, erikraanade ja raskevarustuse liikumist nelja prioriteetse sõjaväelise liikuvuse koridori kaudu, tagades samal ajal tsiviilohutuse;

47. rõhutab, et sadamatel on strateegiline roll sõjaväelise liikuvuse võrgustiku kriitilise tähtsusega sõlmpunktidena, mis toimivad suuremahuliste sõjaliste lähetuste sisenemis- ja väljumispunktidena ning võimaldavad mere- ja maismaatranspordi lõimimist, eelkõige Atlandi-ülese koostöö jaoks, ning liidu strateegiliste majandushuvide vastupanuvõimes; märgib, et meretaristus esineb struktuurseid puudusi, kuna paljud ELi terminalid ei ole kavandatud sõjaliste kaupade veoseid käitlema; rõhutab vajadust tagada sõjaliste tarnete jaoks piisav suutlikkus ja koostada erandolukorra lahendamise plaanid vajaduse korral tsiviilveoste ümbersuunamiseks;

48. rõhutab, et teatava elutähtsa meretaristu omamine ja kontroll nõuab viivitamatuid meetmeid ja rangemaid eeskirju, nagu on rõhutatud valges raamatus „Euroopa kaitsevalmidus 2030“;

49. nõuab investeeringuid sadamataristusse ja muudetud nõudeid nii mere- kui ka siseveesadamate juurdepääsuks rahastamisvahenditele, et tugevdada nende integreerimist TEN-T koridoridesse ja tõhustada ELi energiajulgeoleku poliitikat; nõuab tungivalt, et komisjon looks ja rakendaks strateegiaid, mis suurendavad sadamate suutlikkust ja läbilaskevõimet; rõhutab nii merendusvaldkonna peal- kui ka allveemõõdet, nõuab veeremilaevade (Ro-Ro) ja parvlaevade (Ro-Pax) lisamist kahesuguse kasutusega mobiilse varustusena ELi sõjaväelise liikuvuse strateegia kohaldamisalasse;

50. märgib, et siseveeteed on ka sõjaväelise liikuvuse oluline element, mis pakub sujuvaid ja kestlikke kahesuguse kasutusega transpordivahendeid tänu nende olemasolevale läbilaskevõimele,

ühendvedude vastastikusele täiendavusele ja väiksemale haavatavusele oportunistliku luuretegevuse suhtes; võtab teadmiseks veetranspordivõrgu olemasoleva suutlikkuse transportida suurte mõõtmetega sõjalisi vahendeid, ohtlikke kaupu ja kütuseid korrapäraseks varustamiseks ning pakkuda varulahendusi erandolukorra plaanimise raames; soovitab hinnata vajadust olemasolevate lüüside edasise laiendamise ning kraanade ja veesõidukipargi kättesaadavuse suurendamise järele;

51. rõhutab, kui oluline on luua neljas prioriteetses sõjaväelise liikuvuse koridoris täiendavaid logistikasõlmi ja ümberlaadimisterminale; nõuab, et sõjaväelise liikuvuse koridorides sõjaväetranspordi jaoks olulised olemasolevad logistikasõlmed ja kaubanduslikud ümberlaadimisterminalid oleksid asjakohaselt kohandatud ja määratud kahesuguse kasutusega taristuks ning varustatud sihtotstarbelise varustusega, nagu otsese juurdepääsuga laadimisplatvormid ja sõjaväevarustusele sobivad kaldteed;

52. rõhutab, kui oluline on luua strateegiliselt paigutatud logistikasõlmede võrgustik neljas prioriteetses sõjaväelise liikuvuse koridoris, sealhulgas siseveesadamates, mis suudavad pakkuda vajalikku taristut hoolduseks, ladustamiseks ja remondiks, et tagada kiired ühendveod maantee-, raudtee-, mere-, sisevee- ja lennujaamataristu ning sõjaliste rajatiste vahel; rõhutab sellega seoses, et sellised logistikakeskused peaksid tagama vajaliku kahesuguse kasutusega energiataristu, nagu tankimis- ja laadimisjaamad, et toetada liikuvusvajadusi ja varustuskindlust;

53. rõhutab, et logistikakeskused peaksid pakkuma läbiveetavatele vägedele ruumi, suutlikkust ja taristut, eelkõige seoses peavarju, toidu ja kütusevarudega;

54. nõuab, et logistikakeskuste arendamist toetataks ka asjakohaste Euroopa tööstusprogrammide raames, et tugevdada Euroopa tööstusliku ja tehnoloogilise baasi vastupanuvõimet; tuletab meelde vajadust võtta meetmeid logistikaprotsesside digiteerimiseks, et tagada strateegilise taristu vastupidavus ja turvalisus;

55. peab äärmiselt oluliseks laiendada transpordikoridore, sealhulgas sõjaväelise liikuvuse koridore, Ukrainasse, Moldova Vabariiki ja Lääne-Balkanile, et parandada koostalitlusvõimet, suurendada operatiivset reageerimisvõimet, toetada asjakohasel juhul partnereid Venemaa agressioonile ja muudele piirkonnas esinevatele hübriidohtudele vastupanu osutamisel ning hoida ära tulevasi agressioone ELi territooriumil; võtab teadmiseks solidaarsuskoridoride kasutamise sõjaväelise liikuvuse jaoks ning peab oluliseks neid tugevdada, suurendamaks Ukraina julgeolekut ja vastupanuvõimet;

56. rõhutab, et täpne, turvaline ja ajakohane digitaalne modelleerimine, digikaardid, geoinfosüsteemid ja georuumilised andmeteenused on hädavajalikud nii tsiviil- kui ka sõjalise taristu jaoks ning vägede ja varustuse marsruutide planeerimiseks, piiriüleseks koordineerimiseks ning kiireks lähetamiseks; rõhutab, et andmete ja side kaitse sõjaväelise liikumise ajal on tsiviilisikute ja sõjaväelaste julgeoleku ning võimekuse säilitamise seisukohast äärmiselt oluline; rõhutab, et kõik sõjalistel ja kaitse-eesmärkidel kasutatavad transporditeabeteenused peaksid olema nõuetekohaselt turvatud ja õiguslikult kaitstud, et vältida sõjaväelise liikuvuse operatsioonide ja majandusandmetega seotud tundliku teabe digitaalset leket; nõuab tungivalt, et komisjon koordineeriks digitaalseid ja elektroonilisi turvameetmeid neljas prioriteetses sõjaväelise liikuvuse koridoris;

57. rõhutab, et kogu Euroopa Liit on küberrünnete ja digitaalse sissetungi suhtes haavatav; rõhutab, et digisüsteemid, mis juhivad füüsilist transporditaristut ja -varustust, on küberrünnakute prioriteetsed sihtmärgid; nõuab seetõttu, et EL ja liikmesriigid toetaksid uuenduslike Euroopa suveräänsete digitehnoloogiate, sealhulgas Galileo arendamist ja kasutuselevõttu, et tugevdada nii nende taristute ja varustuse küberturvalisust kui ka vastupanuvõimet; rõhutab sellega seoses tehisintellekti potentsiaali ning julgustab tegema täiendavaid teadus- ja arendustegevuse alaseid jõupingutusi järgmise põlvkonna digivõimekuse arendamiseks;

58. väljendab tõsist muret Venemaa küberrünnete sagenemise pärast navigatsioonisüsteemide vastu Läänemere piirkonnas; kutsub komisjoni üles lisama hübriidohud tulevasse koondpaketti ning tegelema nii nendega kui ka ülemaailmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide (GNSS) segamise ja tüssamisega kui hübriidrünnakuga Euroopa mere- ja lennuliikluse vastu;

59. rõhutab vajadust kiirendada küberturvalisuse 2. direktiivi [14]ülevõtmist ja rakendamist ning tõhustada koostööd valdkondlike transpordiasutuste, pädevate küberturvalisuse asutuste, küberturbe intsidentide lahendamise üksuste (CSIRTid) ja Euroopa küberkriisiga tegelevate kontaktasutuste võrgustiku (EU-CyCLONe) vahel; rõhutab, kui oluline on lisada ELi ja riiklikesse küberturvalisuse riskihindamistesse konkreetsed meetmed, mis käsitlevad sõjaväelise liikuvuse aspekte;

---

14 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2555, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2018/1972 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148 (küberturvalisuse 2. direktiiv) (ELT L 333, 27.12.2022, lk 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

60. rõhutab, kui oluline on kaitsta ja parandada elutähtsa transporditaristu vastupanuvõimet, sealhulgas küberrünnete ja hübriidohtude vastu, mis ohustavad tsiviillennundust, mere- ja maismaaliiklust; tuletab meelde, et elutähtsal energia- ja sidetaristul (piirkondlik, maapealne, mere- või veealune taristu, sealhulgas GNSS) on otsene mõju ka sõjaväelise liikuvusega seotud tegevuse edukusele;

61. nõuab, et tihedas koostöös NATOga töötataks välja Euroopa mehhanism elutähtsa transpordi-, energia- ja sidetaristu vastu suunatud küber- ja hübriidrünnakute jälgimiseks ja neile kiireks reageerimiseks;

62. palub komisjonil võtta kiiresti meetmeid, et lihtsustada ja kiirendada sõjaväelise liikuvuse eesmärgil tehtavate investeeringute menetlusi, eelkõige kehtestada sihipärased erandid kehtivatest riigihanke-eeskirjadest sõjaväelise liikuvuse taristu ja selliste vahendite puhul, millel on märkimisväärne sõjaline või kahesuguse kasutusega komponent; rõhutab, et Euroopale strateegilist huvi pakkuvaid projekte tuleb rakendada ilma liigsete viivitusteta, tagades samal ajal läbipaistvuse, ausa konkurentsi ja õiguse nõuetekohasele menetlusele;

63. märgib avaliku ja erasektori partnerluste olulisust sõjaväelise liikuvuse jaoks; julgustab ELi ja liikmesriike hõlbustama ja stimuleerima tsiviil-sõjalist koostööd sõjaväelise liikuvuse valdkonnas; rõhutab, kui oluline on prognoositavus seoses nõudlusega sõjaväelise liikuvuse toodete järele koos piisava rahastamise ja lihtsustatud hanke-eeskirjadega, mis võimaldaks tarnetööstusel tootmistaset tõsta ja säilitada;

64. on veendunud, et Euroopa eelistamise põhimõte peaks olema prioriteet ELi jõupingutustes tugevdada oma strateegilist autonoomiat ja vastupanuvõimet, tunnistades samal ajal liikmesriikide vabadust suurendada oma sõjalist suutlikkust, et reageerida ohtudele lühemas perspektiivis; tuletab meelde, et seda põhimõtet tuleks kohaldada selle tagamiseks, et ELi vahendid, mis investeeritakse selliste programmide nagu SAFE, EDIP ja EDIRPA kaudu kaitsesse ja julgeolekusse, eelkõige elutähtsa kahesuguse kasutusega taristuga seotud tehnoloogiatesse, toetaksid Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi;

65. kordab, et elutähtsa taristu vastupidavuse eelduseks on ELis tehtud välismaiste otseinvesteeringute ühtlustatumad ja põhjalikud taustauuringud; rõhutab, et välismaiste otseinvesteeringute taustauuringuid käsitleva määruse (EL) 2019/452 läbivaatamine on oluline samm sidusama ja tõhusama julgeoleku ja avaliku korra kaitse Euroopa raamistiku suunas, säilitades samal ajal avatuse ja läbipaistvuse; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni ettepaneku üle vaadata läbi määrus (EL) 2019/452 välismaiste

otseinvesteeringute taustauuringute kohta, mille eesmärk peaks olema investeerimisvajaduste ning oluliste julgeolekuhuvide ja ELi kaitsevõime kaitse asjakohane tasakaalustamine;

66. rõhutab, et järgmise kümnendi jooksul, mil tehakse pingutusi transpordi süsinikuheite vähendamiseks, on sõjaväelises liikuvuses endiselt kriitilise tähtsusega fossiilkütuste kasutamine, näiteks kaherežiimilistes vedurites ja sisepõlemismootoriga vedurites, mis on ainus toimiv lahendus juhul, kui peaks tekkima elektrienergia ulatuslik nappus;

67. juhib tähelepanu vajadusele laiendada relvajõudude kütusetarneahelaid neljas prioriteetses sõjaväelise liikuvuse koridoris; rõhutab, et idatiiva energiataristut on vaja arendada, et toetada sõjaväelise liikuvuse meetmeid, ning kutsub komisjoni üles tegelema nn kütusepõudadega; julgustab looma strateegilisi energiavarusid, mis võivad olla eriti olulised piirkondades, kus torujuhtmetaristu ja kütuse ladustamise suutlikkus ei ole piisavad; kutsub sellega seoses komisjoni üles vaatama hiljutiste geopoliitiliste muutuste valguses läbi naftavarude direktiivi[15], et suurendada energiajulgeolekut ja vastupanuvõimet tekkivatele ohtudele;

68. tuletab meelde, et kuna raudteesüsteem sõltub rongide liikumisel elektrienergiast, nõuab raudtee käitamine energiavõrkude vastupidavuse suurendamist ja energia kiiret taastamist mis tahes katkestuse või nappuse korral;

69. märgib murega, et EL sõltub suurel määral toornafta ja naftasaaduste impordist; kutsub komisjoni üles tunnistama, et tugev Euroopa sõjaväelise liikuvuse strateegia nõuab vastupidavat ja peamiselt ELi-põhist kütuse ja alternatiivkütuste tootmise ja rafineerimise võimsust, et suurendada ka strateegilist autonoomiat; nõuab kütuste tervikliku jaotus- ja ladustamisvõrgu viivitamatut väljaarendamist ning energiavarustuse mitmekesistamist, et tagada energiajulgeolek; rõhutab, et alternatiivkütuste taristu määruse[16] sätete ja eesmärkide õigeaegne rakendamine võib samuti mängida olulist rolli sõjaväelise liikuvuse energiavarustusvõimaluste mitmekesistamisel ning aidata kaasa ELi transpordi süsinikuheite vähendamise üldeesmärkide saavutamisele;

---

15 Nõukogu 14. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/119/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid (ELT L 265, 9.10.2009, lk 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj).

16 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/1804, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL (ELT L 234, 22.9.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj).

70. kutsub seetõttu komisjoni üles arvestama ELi energiasüsteemi arendamisel sõjaväelise liikuvuse suutlikkust ja vajadusi, võttes arvesse süsinikuheite vähendamise eesmärke ning vajadust strateegilise autonoomia ja vastupanuvõime järele;

Idatiib

71. rõhutab, et arvestades Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu, on ELi idatiib olnud korduvalt küberrünnete, hübriidohtude ja sabotaaži, sealhulgas transpordiettevõtjate vastu suunatud intsidentide sihtmärgiks; kutsub seetõttu ELi üles suurendama jõupingutusi liikmesriikide toetamiseks, et tagada idatiiva elutähtsa transporditaristu täielik kaitse ja vastupidavus, sealhulgas kiirete mehhanismide kaudu raudteede, maanteede, sadamate ja energiavarustuse sõlmede küberkaitse tugevdamiseks ja tõhustamiseks; rõhutab sellega seoses Balti riikide äärmist haavatavust, eelkõige Suwalki koridori tõttu, ning rõhutab, et Venemaa agressiooni korral oleks vaja lühemat reageerimisaega ja vägede kiiremat liikumist;

72. tuletab meelde, et kõik neli prioriteetset sõjaväelise liikuvuse koridori etendavad ELi julgeolekus ja kaitses olulist rolli; on seisukohal, et kõigi kindlaksmääratud prioriteetsete sõjaväelise liikuvuse koridoride kiire ja tõhusa toimimise võimaldamine pakub tõhusat julgeolekut liikmesriikidele, kes on praegu Venemaa põhjustatud ohtudest kõige rohkem mõjutatud; juhib tähelepanu asjaolule, et neli prioriteetset ELi sõjaväelise liikuvuse koridori tagavad ka NATO võime oma idatiiba kiiresti tugevdada ja tõhusalt kaitsta, tugevdades seeläbi kollektiivset julgeolekut, heidutust ja vastupanuvõimet kogu alliansi ulatuses;

73. märgib, et sõjaväeline liikuvus Poolas ja Poola suunas on oluline kogu ELi idatiiva julgeoleku seisukohalt; rõhutab Lääne-Euroopas asuvate mitmeliigilise logistikakeskuste lisaväärtust, et tagada Euroopa ja liitlasvägede ning rasketehnika kiire liikumine Ida-Euroopasse;

74. väljendab heameelt seoses komisjoni hiljuti välja kuulutatud idapiirialade pakti algatusega, mille eesmärk on pakkuda kohandatud toetust ELi idapiiril asuvatele liikmesriikidele, et parandada taristut ja suurendada piirialade vastupanuvõimet; rõhutab projekti „Idakilp“ suurt tähtsust strateegilise ettevõtmisena, mille eesmärk on tugevdada Euroopa julgeolekut, sealhulgas asjaomaste sõjaliste koridoride kaitsmise kaudu, et säilitada reageerimisvõime, märkides, et see on lisatud kaitsevalmidust käsitlevasse valgesse raamatusse; nõuab piisavate rahaliste vahendite eraldamist, et tagada selle rakendamine;

75. tuletab meelde, et sõjaväelise liikuvuse taristu projekte tuleb Euroopa kaitse poolaasta raames pidevalt ümber hinnata ja

ajakohastada kooskõlas uusimate sõjaliste ohtude ja võimekustega, nii et need sisaldaksid enamat kui sadamate territoriaalne laiendamine ja hõlmaksid töötajate koolitamist ja paremat mereliikluse korraldamist, samuti vastupidavusvõimet kiiresti muutuvatele ohtudele, nagu veealuste droonide avastamine;

76. toetab Euroopa droonikaitsealgatust, võttes arvesse Euroopa õhuruumi hiljutisi ja korduvaid rikkumisi mehitamata droonide poolt; nõuab droonivõimekuse parandamist ja suurendamist kõigis liikmesriikides koostöös NATOga ning tuginedes Ukraina relvajõudude välikogemustele; rõhutab, et need Euroopa droonivõimed peaksid tuginema Ukrainast saadud õppetundidele uuenduslike droonide ja droonitõrje ökosüsteemide loomise põhiväärtuse kohta, ühendades teadus- ja arendustegevuse tootmisega ning tuginedes laiendatavale tootmisvõimsusele ja pidevale tehnoloogilisele arengule alates veealustest droonidest, eelluure- ja lahingudroonidest kuni kaitse- ja droonitõrjevõimekuseni;

77. tuletab meelde, et droonitõrjevõrgustikku oleks võimalik kohandada kahesuguseks kasutuseks ning see aitaks tegeleda kaitsetegevusega mitte seotud ähvarduste või muude ohtudega, mis on ühised igal ELi piiril, hõlmates piirikaitset, rände ärakasutamist, elutähtsa taristu kaitset ja rahvusvahelist organiseeritud kuritegevust;

Võimekuse suurendamine

78. kordab, et maismaatranspordisüsteemid on peamised transpordiliigid sõjaliste varade ümberpaigutamisel, mis on enamasti rasked ja suurte mõõtmetega ning sisaldavad ohtlikke kaupu;

79. märgib murega, et praegu napib teatavaid sõjaväelisi liikumisvahendeid, nagu platvormvagunid, ja et nende tootmine on pärast külma sõja lõppu vähenenud; nõuab, et nende väljatöötamist toetataks Euroopa tööstusprogrammide raames; rõhutab tungivat vajadust avaliku ja erasektori sidusrühmade koostöö järele, et võimendada ja maksimeerida olemasolevate raudteeressursside potentsiaali sõjaväelise liikuvuse jaoks, ning julgustab kasutama ooteseisundi lepinguid;

80. rõhutab, et tuleb kiiresti lahendada puuduva veeremipargi probleem Euroopa raudteeorganisatsioonides; rõhutab, kui oluline on, et Euroopa Liidu Raudteeamet kehtestaks veeremi ühtlustatud loamenetluse; tuletab meelde vajadust asendada riigisisesed normid koostalitluse tehniliste kirjeldustega (KTK), et suurendada piiriülese veeremi kättesaadavust sõjaliseks ja tsiviilotstarbeks;

81. nõuab kooskõlastatud lähenemisviisi raudteeveeremi soetamise suhtes, et maksimeerida olemasoleva tootmisvõimsuse tulemuslikku kasutamist; rõhutab, et soodustada tuleks selliste sõidukite ühishankeid;

82. märgib, et maismaatranspordi täiendusena on kiireim viis esimeste sõjaliste vahendite ja logistiliste materjalide ümberpaigutamiseks lennutransport; rõhutab vajadust töötada välja Euroopa strateegiline õhutranspordi reserv ja tugevdada sõjaväelise õhuliikuvuse strateegilisi võimaldeid, nagu rasked transpordilennukid;

83. märgib autonoomsete sõidukite kasvavat kasutamist sõjalise varustuse tarnimisel, mis lahendab sõjaväe logistikaüksustes valitseva personalipuuduse ja minimeerib konflikti ajal inimkaotusi; nõuab tungivalt, et kohandataks ELi ja riiklikke õigusakte ja reegleid, et võimaldada sõjaväelise liikuvuse koridoridesse sisse viia poolautonoomset logistikat;

84. nõuab, et arutataks korraga mitmete vigastatud isikute meditsiinilise transpordi võimekuse kättesaadavust ja piisavust ELis, et tagada nende õigeaegne evakueerimine ja asjakohane ravi;

85. rõhutab vajadust hinnata ja koondada liikmesriikide nõudmisi, et tagada selliste kahesuguse kasutusega vahendite pidev kättesaadavus ja pakkumine nagu vedurid, laevad, veoautod, ebastandardseteks vedudeks sobivad haagised, strateegilised transpordilennukid, õhus tankimise süsteemid ning paiksed ja liikurkraanad;

86. rõhutab, kui oluline on registreerida kõik eelnimetatud transpordivahendid nn tsiviil-militaarses solidaarsusreservis, et neid saaks vajaduse korral kus ja millal tahes kasutada kõige tõhusamal viisil, tuginedes rescEU strateegilistele varudele Euroopa kriisidele reageerimise suutlikkuse raames; kutsub komisjoni üles tagama ELi tasandil koordineerimise liikmesriikidega, mis võimaldab tarnetööstuse prognoositavust ja planeerimist;

87. rõhutab vajadust tagada sidusus sõjaväelise liikuvuse tegevuskava prioriteetide ja Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku programmi (EDIP) kavandamise vahel, tagades, et rahastamisprioriteetide kindlaksmääramisel juhindutakse võimete puudujääkide hindamisest (võimearendusplaan ja kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud läbivaatamine); kutsub komisjoni üles motiveerima Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi neid lünki kõrvaldama; märgib vajadust toetada kogu ELi hõlmavate rahastamisvahendite kaudu investeeringuid transpordivahendite ostmisse, remontimisse, hooldamisse ja jagamisse; rõhutab, kui oluline on prognoositavus seoses nõudlusega sõjaväelise liikuvuse toodete järele koos piisava rahastamise ja lihtsustatud hanke-eeskirjadega, mis võimaldaks tarnival tööstusel tootmistaset tõsta ja säilitada;

88. nõuab investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, et edendada kahesuguse kasutusega võimekusi; rõhutab, kui oluline on ELi toetus innovatsiooni stimuleerimiseks kahesuguse kasutusega sõidukite

tehnoloogiate, sealhulgas nii tsiviil- kui ka sõjaliseks kasutuseks kohandatavate moodulplatvormide valdkonnas, samuti tsiviil-merendus- ja õhuruumitööstuses, et edendada uusi tehnoloogiaid;

ELi ja NATO koostöö tõhustamine

89. on veendunud, et tõhusam sõjaväeline liikuvus tugevdab nii ÜJKPd kui ka Atlandi-ülest liitu; rõhutab, et NATO tugineb vägede ja varustuse ümberpaigutamisel ELi liikmesriikide taristule; märgib heakskiiduga, et tänu edusammudele ELi ja NATO koostöös, sealhulgas sõjaväelist liikuvust käsitleva ELi ja NATO struktureeritud dialoogi kaudu, on ELi asjakohased sõjalised nõuded ligikaudu 95 % ulatuses kooskõlas NATO tehniliste ja geograafiliste nõuetega;

90. kutsub liikmesriike üles tugevdama koostööd omavahel ja NATOga, eelkõige olemasoleva Kesk-Euroopa torujuhtmesüsteemi ja NATO julgeolekuinvesteeringute programmi raames, et tagada ELi ja NATO sõjaliste operatsioonide koostalitlusvõime, küberturvalisus ning piisav transpordi- ja ladustamissuutlikkus;

91. peab kahetsusväärseks poliitiliste ja menetluslike takistuste püsimist salastatud teabe jagamisel NATO ja ELi vahelistes logistilistes võrgustikes ning nõuab sünergia saavutamiseks ühtset arusaama selles küsimuses; rõhutab, et need takistused, eelkõige salastatud teabe vahetamist käsitleva kokkuleppe puudumine, õõnestavad märkimisväärselt mõlema organisatsiooni kaitsealaste pingutuste tõhusust; nõuab, et ELi liikmesriigid teeksid suuri jõupingutusi, et ületada poliitilised tõkked, mis takistavad salastatud teabe vahetamise kokkuleppe saavutamist; nõuab alalise ELi ja NATO teabevahetusplatvormi loomist, et toetada NATO toetava tegevuse ühendväejuhatuse tööd;

92. nõuab korrapäraste ELi ja NATO ühiste õppuste ja stressitestide korraldamist, kuhu kaasataks relvajõud, elanikkonnakaitse, taristuettevõtjad ja transpordiettevõtjad, et parandada kommunikatsiooni ja koordineerimist, ühtlustada menetlusi ning teha kindlaks ja kõrvaldada sõjaväelise liikuvuse takistused;

93. kutsub komisjoni ja NATOt üles süvendama mereliikuvuse koordineerimist, tagades meretranspordi koostalitlusvõime standardid, sadamatesse pääsu ja meresideliinide kaitse, pöörates erilist tähelepanu Atlandi ookeanile, Vahemerele ja äärepoolseimatele piirkondadele; nõuab tungivalt, et EL ja NATO teeksid tihedat koostööd, et tagada sõjaliste vahendite ja varustuse Atlandi-ülene tarnimine mere- ja õhuteed pidi, kuna need on olulised; tunnistab Türgi olulist rolli transporditeede kindlustamisel ning ELi ja NATO üldises sõjaväelises liikuvuses, eelkõige Türgi otsust sulgeda 2022. aasta veebruaris Musta mere väinad, mis takistas Venemaad tugevdamast oma mereväe kohalolekut Mustal merel;

94. märgib, et NATO operatiivtasandi planeerimisperiood on kolm päeva; nõuab seetõttu kindlalt, et järgitaks kohustust saavutada asjaomaste piiriületus- ning mittestandardsete, suuremõõtmeliste ja raskekaaluliste veoste loamenetluste lõpuleviimisel maksimaalselt kolme- kuni viiepäevane tähtaeg, tuginedes ühtlustatud, ühtlustatud ja digitaalsetele menetlustele; nõuab selle aja lühendamist kolmele päevale kiirreageerimisüksuste jaoks rahuajal ja 24 tunnile kriisiolukorras; kordab oma nõudmist NATOs ja ELis kasutatava kahe „vorm 302“ ühendamiseks, et vähendada tarbetut dubleerimist ja hõlbustada kiiremat piiriülest liikumist; nõuab loamenetluste kiirendamiseks, et liikmesriikides ja piiriüleselt võetaks kasutusele marsruudi- ja sillaanalüüside automaatne tunnustamine ning sõjaväelise liikuvuse paketi osana teavitamispõhine kiirkord sõjaväelist või hädaolukorraga seotud transporti korraldavatele sertifitseeritud ettevõtjatele;

95. kutsub liikmesriike kiiresti üles arendama sõjaväetranspordi jaoks vajalikke kaitsevõimekusi, sealhulgas laiendama NATO torujuhtmete võrgustikke ja strateegiliste õhuvedude võimekust, tuginedes kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise tulemustele ja ELi 2023. aasta võimearenduse prioriteetidele; peab oluliseks, vajaduse korral koostöös NATOga, täita sõjalised vajadused ning kõrvaldada tehnilised ja geograafilised lüngad;

96. rõhutab lisaväärtust, mida annab Ameerika Ühendriikide, Kanada, Ühendkuningriigi, Norra ja Šveitsi ning muude sarnaselt meelestatud partnerite erakorraline osalemine sõjaväelise liikuvuse projektis alalise struktureeritud koostöö (PESCO) raames; nõuab kaitsevõimetega seotud eesmärkide rakendamist ja osalemise laiendamist strateegilistele partnerriikidele, nagu Ukraina ja Moldova Vabariik, kooskõlas PESCO reeglitega;

97. rõhutab vajadust koostalitlusvõime järele, samuti peamiste piirkondlike partnerite ja kandidaatriikidega, nagu Ukraina, Moldova Vabariik ja Lääne-Balkani riigid; nõuab Moldova Vabariigile eriabi andmist, et muuta Moldova Vabariik vastupidavamaks hübriidohtudele ning ühendada see paremini ELi transpordi- ja julgeolekusüsteemidega; rõhutab, kui oluline on tugevdada koordineerimist piirkondlike partneritega tehniliste standardite, elutähtsa taristu turvalisuse ja võrkude hübriidohtude ja -rünnakute eest kaitsmise valdkonnas; on seisukohal, et koostalitlusvõimet kolmandate riikidega peab korrapäraselt hindama;

98. rõhutab, kui oluline on Euroopa Parlament mitte ainult sõjaväelise liikuvuse poliitika kaasseadusandjana osana ELi eesmärgist saavutada 2030. aastaks kaitsevalmidus, vaid ka oma rollis ELi tegevuse demokraatliku järelevalvajana; kutsub seetõttu komisjoni üles pakkuma sõjaväelise liikuvuse meetmete, rakendamise ja rahastamise kohta süstemaatilisemaid järelmeetmeid ja rangemat

aruandlust, sealhulgas seoses ELi NATO koostöö ja alalise struktureeritud koostööga;

o
o o

99. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, NATO-le, NATO parlamentaarsele assambleele, ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna ametitele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.